

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ГАЛУЗЕВЕ
МАШИНОБУДУВАННЯ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Галузеве машинобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійною програмою «Галузеве машинобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **упродовж 2020-2021 навч. року** за анкетною для роботодавців «якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **7 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування» за критерієм «**Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?**» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	28,6	71,4	0	0	0
Здатність до навчання	85,7	14,3	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	71,4	28,6	0	0	0
Розв'язання проблем	57,1	28,6	14,3	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	85,7	14,3	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	57,1	42,9	0	0	0
Стратегічне мислення	28,6	57,1	14,3	0	0
Націленість на кінцевий результат	57,1	42,9	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	85,7	14,3	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	42,9	57,1	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	57,1	42,9	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	100	0	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	57,1	28,6	14,3	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	42,9	57,1	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	71,4	28,6	0	0	0
Ведення ділової документації	28,6	71,4	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	85,7	14,3	0	0	0

Перелік чинників в таблиці 1, що **найбільш** (максимальні відсотки за балам 5) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «здатність до навчання» (85,7%), «здатність застосовувати знання на практиці» (85,7 %), «здатність працювати в колективі, команді» (85,7%), «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання» (100%), «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку» (85,7 %).

Менші бали (відсоток за балом 3, по 14,3%) отримали показники: «розв'язання проблем», «стратегічне мислення», «навички управління персоналом, колективом».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	71,4	28,6	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ?	57,1	42,9	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	71,4	28,6	0	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	71,4	28,6	0	0	0
Професорсько-викладацький склад	71,4	28,6	0	0	0
Матеріально-технічна база	71,4	28,6	0	0	0
Система управління закладом	85,7	14,3	0	0	0
Якість освітніх послуг	85,7	14,3	0	0	0
Вміст навчальних програм	57,1	42,9	0	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	85,7	14,3	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **високо** оцінили ТДАТУ за всіма переліченими критеріями, особливо (максимальний відсоток за балом 5, по 85,7%): «система управління закладом», «якість освітніх послуг», «використання новітніх, інтерактивних методів навчання». **Менші бали** (мінімальний відсоток за балом 5) отримали такі критерії оцінювання: «вміст навчальних програм» (57,1%).

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування»

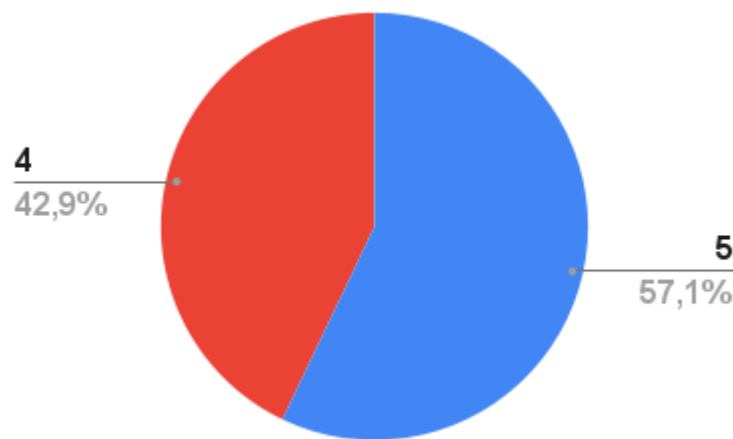
У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	57,1	42,9	0	0	0
Здатність до навчання	71,4	28,6	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	57,1	42,9	0	0	0
Розв'язання проблем	57,1	42,9	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	57,1	42,9	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	57,1	42,9	0	0	0
Стратегічне мислення	57,1	28,6	14,3	0	0
Націленість на кінцевий результат	71,4	28,6	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	42,9	57,1	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	57,1	28,6	14,3	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	57,1	28,6	14,3	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	57,1	42,9	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	57,1	14,3	28,6	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	57,1	28,6	14,3	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	85,7	14,3	0	0	0
Ведення ділової документації	57,1	42,9	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	57,1	42,9	0	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці високо оцінили якості та навички фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування». **Найвищі бали** (максимальні відсотки за балом 5) поставили: «здатність до навчання» (71,4%), «націленість на кінцевий результат» (71,4%), «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» (85,7%).

Менші бали (відсоток за балом 3) отримали наступні критерії оцінювання: «стратегічне мислення» (14,3%), «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці» (14,3%), «здатність пристосовуватись до нових ситуацій» (14,3%), «навички управління персоналом, колективом» (28,6%), «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» (14,3%).

Результати відповідей роботодавців на питання «**Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?**» показали 100 відсоткову актуальність (4 і 5 балів) ОПП «Галузеве машинобудування» за першим (бакалаврським) рівнем освіти (рис. 1).

Рисунок 1 – Результати опитування респондентів

Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Галузеве машинобудування» наступні:

- покращити практичну інженерну підготовку, ширше використовувати можливості дуального навчання;
- навчання за даною освітньою програмою враховує сучасні критерії та запити роботодавців до вирішення практичних і наукових питань;
- недостатньо уваги приділяється питанням експлуатації та обслуговування машин;
- поглиблення практичної підготовки;
- підготовка фахівців здійснюється на високому рівні;
- поглиблене вивчення гідравлічних процесів та машин.

Висновки

Результати опитування роботодавців щодо задоволеності якістю підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Галузеве машинобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти показали, що фахівці за ОПП «Галузеве машинобудування» мають високий рівень професійної підготовки.

При оцінюванні якостей та навичок фахівців за ОПП «Галузеве машинобудування» роботодавці найвище оцінили (максимальний відсоток за балом «5») якості та навички випускників за наступними критеріями: «здатність до навчання», «націленість на кінцевий результат», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку», «здатність до навчання», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання» та «ерудованість, загальна культура, комунікабельність».

Найбільш низьку оцінку було отримано за критеріями: «стратегічне мислення», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність».

Крім того, під час опитування роботодавці залишили наступні коментарі та побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Галузеве машинобудування»:

- покращити практичну інженерну підготовку, ширше використовувати можливості дуального навчання;
- навчання за даною освітньою програмою враховує сучасні критерії та запити роботодавців до вирішення практичних і наукових питань;
- недостатньо уваги приділяється питанням експлуатації та обслуговування машин;
- поглиблення практичної підготовки;
- підготовка фахівців здійснюється на високому рівні;
- поглиблене вивчення гідравлічних процесів та машин.

Для усунення недоліків і врахування побажань роботодавців при оновленні освітньої програми слід приділити увагу підвищенню ефективності виробничих практик, популяризації дуальної форми навчання, співпраці з провідними підприємствами регіону, залучення досвідчених фахівців галузі до освітнього процесу шляхом проведення ознайомчих екскурсій, виїзних занять на сучасні виробництва, проведення аудиторних лекцій практичного спрямування із залученням провідних виробничників галузі.

Також при оновленні освітніх програм слід приділити значну увагу більш поглибленому вивченню дисциплін, які розвивають стратегічне мислення, здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці, здатність пристосовуватись до нових ситуацій, навички управління персоналом, колективом, ерудованість, загальна культура, комунікабельність, а саме: логіка, психологія, конфліктологія, українська мова за професійним спрямуванням, основи комунікаційної культури, а також дисциплін, які розвивають практичні навички фахівців, такі як: експлуатація та обслуговування машин, гідравліка та гідромеханіка.

Гарант ОПП «Галузеве машинобудування»
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
к.т.н., доцент

Надія ПАЛЯНИЧКА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР